

Innehåll

Förord	11
Om titeln	11
Tack	12
1. Retorisk rymd och utgångspunkter	17
1.1 Människor i centrum – retoriskt utrymme	17
Retoriskt utrymme	17
Utrymme för ett samtal om etik, teologi och feministisk teori	19
1.2 Tre teologer	29
Valet av teologer	31
1.3 Uppgift, syfte, frågeställningar, metod och material	34
Uppgift	34
Metod	37
Avhandlingens material	43
1.4 Tidigare forskning	44
1.5 Kunskapsteoretiskt perspektiv	49
Kunskapsteoretiskt val – och begreppet position	50
1.6 Avhandlingens disposition	53
2. Olika olikheter och feministisk teori	55
2.1 Kvinnors livsvillkor – globalt sett	55
2.2 Statistik, tolkning och olikheter	59
2.3 Feminismer – feminism	60
Feminism – tre huvuddrag	64
2.4 Mot en mångkulturellt öppen feministisk teori	71
2.5 Att förstå kön	75

Tal om kön på olika nivåer	75
Biologiskt och socialt kön	79
Natur och kultur	80
Könsteorier	82
Essens – essentialism	85
2.6 Olika olikheter	87
Om likhet/olikhet, skillnad, samart och särart	88
Olika skillnader	91
Skillnader kvinnor – män och etik	92
2.7 Kvinna och man – kvinnligt och manligt	93
Kvinna och man	94
Kvinnligt och manligt	95
Kvinnligt och manligt i denna avhandling	98
2.8 Sammanfattning, och begreppet position ånyo	101
3. Grundläggande begrepp och etisk teori	105
3.1 De fyra analystermerna	105
Behovet av precisering	105
Urval av termer ytterligare belyst	107
3.2 Förtryck	109
3.3 Subjekt	114
3.4 Etisk kunskap	119
3.5 Visioner	121
3.6 Om erfarenheter	124
Erfarenhet/er och feministisk teori	124
Erfarenhet – inom filosofi och etik	129
Feministisk teori och erfarenhet/er	133
Epistemologiskt privilegium	139
3.7 Ytterligare teoretiska förutsättningar	141
Olika etiska modeller	141
Normativa utgångspunkter	146
Ett valt feministiskt perspektiv och en metodfråga	149
3.8 Sammanfattning	150

4. Att överleva mjöldaggen – en womanistisk etik	153
4.1 Bakgrund och förutsättningar	153
Cannon och hennes texter	154
Cannon – en womanistisk etik	158
Materialurval	160
Några meta-etiska metodiska reflexioner	160
4.2 Förtryck	164
Vad är förtryck eller förtryckande?	164
Förtryck och förtryckande hos Cannon – en sammanfattning	182
Människors värde och värdighet under förtryck	183
Värde, värdighet och förtryck – en sammanfattning	192
Förtryck – etiskt-moraliskt samt teologiskt	193
Förtryck, etiskt-moraliskt och teologiskt – en sammanfattning	200
Sammanfattning och diskussion av förtryck	200
4.3 Etiskt subjekt	202
Konkret etiskt subjekt – “Black women”	202
Subjekt och handlingsutrymme	205
Att vara subjekt – hållningar och egenskaper	209
Sammanfattning och diskussion av etiskt subjekt	214
4.4 Etisk kunskap	216
Etisk kunskap – i vilka texter?	216
Etisk kunskap för ett subjekt under förtryck	218
“Epistemologiskt privilegium”	232
Etisk kunskap – förtryck, subjekt och visioner	236
Sammanfattning och diskussion av etisk kunskap	236
4.5 Visioner	238
Visioner och värden – då, nu och sedan	239
Värden och visioner	242
Sammanfattning och diskussion av visioner	251
5. Kunskap utifrån en bruten kropp	
– asiatiska perspektiv	253
5.1 Bakgrund och förutsättningar	253

Brutna kroppar	253
En avgörande vändpunkt	254
Chungs texter	256
Förebilder, drömmar och namngivande	258
Metodiska utgångspunkter	260
5.2 Förtryck	264
Förtryck utifrån koreansk terminologi	264
Vad är förtryck och förtryckande?	269
Förtryck och förtryckande hos Chung – en sammanfattning	285
Människans värde och värdighet under förtryck	287
Värde och värdighet under förtryck – en sammanfattning	292
Förtryck – etiskt-moraliskt samt teologiskt	293
Förtryck, etiskt-moraliskt samt teologiskt – en sammanfattning	297
Sammanfattande diskussion av förtryck	297
5.3 Etiskt subjekt	299
Konkret etiskt subjekt	299
Begränsningar av subjektets handlingsutrymme	308
Hållningar för subjekt under förtryck	311
Sammanfattande diskussion av etiskt subjekt	316
5.4 Etisk kunskap	318
Etisk kunskap för människor under förtryck	319
Förtryck, subjekt, etisk kunskap och visioner	329
Sammanfattande diskussion av etisk kunskap	330
5.5 Visioner	332
Att välja livet	334
Sammanfattande diskussion av visioner	344
6. Relationer som etikens ort – en europeisk röst	347
6.1 Bakgrund och förutsättningar	347
I relation och förbundna	347
Grey och hennes texter	352
Metodiska drag i Greys texter	357
Grundantagande – och kontextuell förankring	368

6.2 Förtryck	373
Vad är förtryck och förtryckande?	373
Vad är förtryck?	374
Vad är förtryckande?	381
Förtryck – värde och värdighet	388
Förtryck – etiskt-moraliskt och teologiskt	391
Sammanfattande diskussion av förtryck	394
6.3 Etiskt subjekt	397
Konkret etiskt subjekt	397
Begränsningar av subjektets handlingsutrymme	399
Konkret etiskt subjekt (forts)	402
Egenskaper och hållningar för subjektet under förtryck	410
Sammanfattande diskussion av etiskt subjekt	412
6.4 Etisk kunskap	414
Etisk kunskap i Greys texter	414
Etisk kunskap för människor under förtryck	420
Epistemologiskt privilegium eller ett etiskt val?	437
Etisk kunskap, subjekt och förtryck	441
Sammanfattande diskussion av etisk kunskap	442
6.5 Visioner	445
Visioner om ett annorlunda samhälle och värden i dessa	446
Visionernas funktion	455
Eftersträvansvärt och gott	456
Sammanfattande diskussion av visioner	459
7. Ett fortsatt samtal	461
7.1 Sammanfattning av kapitel 4–6	462
Förtryck	462
Etiskt subjekt	467
Etisk kunskap	470
Visioner	475
7.2 Moraliskt handlande under förtryck – och etik	477
Handlingsfrihet inskränkt	477

Berövande av värde, rättigheter och privilegier – samt värdighet	478
Olikhet – likhet	479
Visioner och värde(n)	479
Människovärdesprincipen, ånyo	480
7.3 Från kontext till global etik	483
Kontextuellt förankrad diskussion och begrepp	484
Att universalisera	485
Global etik ...	486
... mot en mångkulturellt öppen feminism	487
7.4 Det rätta och det goda – och kvinnor	489
Kvinnor och rättvisa	490
Rättvisa – ur skilda aspekter	493
Rättvisa som återställelse – restorativ rättvisa	494
Rättvis princip – något omformulerad	497
7.5 Metodiska reflexioner	498
Feministisk teoretiska frågor	498
Etisk metodisk relevans av studiet	501
Efterord	507
Att ge varandra ansikten	507
Summary	510
Bibliografi	537